

ARANA, Aitor. *Hiru istorio bortxazko*

Hiria argitaletxea. 117 or.

Nerea MUJICA ARANDA

"Hiru istorio bortxazko" Aitor Arana legazpiarraren liburua dugu. Izenburuak dioen moduan, gal amankomuna duten hiru historiok osatzen dute liburua. Ezin da ukatu gela gogorra dela, eta liburua irakurleari zapora mingotsa utz diezaiokeela.

Liburuan zehar hilketak, bortxaketak, tratu txar psikikoak... gertatzen dira eta gizakia gauza horiek egitera eraman dezaketen hainbat egoera ikus daiteke (hauek inolaz ere justifikatu gabe). Egunero ko bizitzan tamalez gerta daitezkeen eta albistegietan entzuten diren kasuen antzekoak kontatzera mugatzen da.

Hautzaroen izandako trauma batek; bikote baten artean dagoen maltasun eta komunikazio ezak, edo eta alkoholak, gauza izugarriak egitera bultzatzen du pertsona bat, eta hori liburuan islatuta geratzen da.

Bortxatzaile diren pertsonalek euren istorio iluna dute. Hauek samina eta sufrimendua sortzen dute egoera konkretu batek horretara eraman dituelako, baina liburu honetan duten patua beti berdina da, **HERIOTZA**, heriotza biolentoa, galnera.

Liburuaren egitura sinplea da. Istorio bakoitza kapitulu bat izango balitz bezala bananduta dago. Lehen istorioan, aldiz, azpiegituraketa bat dugu, hau bost azpikapitulutan banatzen dela.

Lehen istoriko bortxatzailearen izakera hotza da, oso pertsona azkarra, psikopata baten perfila duena. Bizitza doblea darama, bata guztiz normala (gurasoekin, lagunekin, ikasketak...), eta bestea hiltzaile basati eta metodikoa bilakatzen dena. Biktimak guztiz engaitatzen ditu, izakera xarmangarri baten bidez erakarrit. Izakera hotz

honen atzean haurtzaroan jasandako pasarte izugarri eta gogorra dago, zeinak bortxatzailea betirako traumatizatuko –eta era honetako Jokaerak Izatera– eramango duen.

Bigarren istorioan, berriz, bortxatzailea bikotea da. Bertan menpekotasun psikologiko eta sumisioz beteriko erlazio bat deskribatzen da. Auzokoei eta lagunei begira, bikote modelikoa dena, etxe barruan infernua jasanarazten dio neskame isilari. Abiapuntua, bikote horrek bizirik duen maitasun-eza eta inkomunikazioa da. Bakoiak bere bizitza egiten du, eta era honetan eurekin bizirik eta neskame lanak egiten dituen iloba sumisoaz aprobetxatzen dira, bai fisikoki eta bai psikologikoki. Egoera honek ilobaren barrenetan gorrotoa pizten du pixkana-pixkanaka, eta osaba-izeben heriotza latza ekarriko duen mendekua planifikatzen bultzatuko du.

Hirugarren istorioan alkohola da protagonista, hau da, alkoholak zein neurritan lau gazteen patua aldatzen duen. Guztiz normalak diren lau gazte, gau batez, lagunartean ondo pasatzeko biltzen dira. Gehiegi edanda egonik, euren instintuak ezin kontrolatuz basakeri bat egiten dute. Hurrengo egunetan egindakoaz oharturik –eta kontzientziarekin ezin borrokatuz– banan –banan bere buruaz beste egiten dute. Argi dago batzuetan norberaren etsalirik okerrera bere burua izan daitekeela.

Istorioen egitura kronologikoari dagokionez, azken biak guztiz linealak dira, hau da, une batean hasi, eta kronologikoki jarraituz, bukaera dute. Lehen istorioan, aldiz, hainbat flash-back dugu, non protagonistaren haurtzaroan gertatutakoa kontatzen zaigun.

Guztietan narratzailea hirugarren pertsona dago, eta orojakilea da. Narratzaileak pertsonalen pentsamendu eta sentimenduak azaltzen dizkigu era garden batez, irakurleak biktimak sentitzen duen ikara eta bortxatzaileak sortzen duen izua.

Hasieran esan dudan moduan, irakurlearengan zenbaitetan hotzikara sortzen da, eta zapora mingotsa uzten du. Gaila, berez, gogorra da, baina eguneroko bizitzan honelakoak edo ikaragarriagoak diren istorioak entzun eta ikus ditzakegu komunikabideetan.

Liburua oso erraz irakurtzen da, ez du inolako zailtasunik, eta giza natura eta adimenaren zirrikitu ilunetaz gogoeta bat egitera eramango gaitzake.